

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ПОЖЕГА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

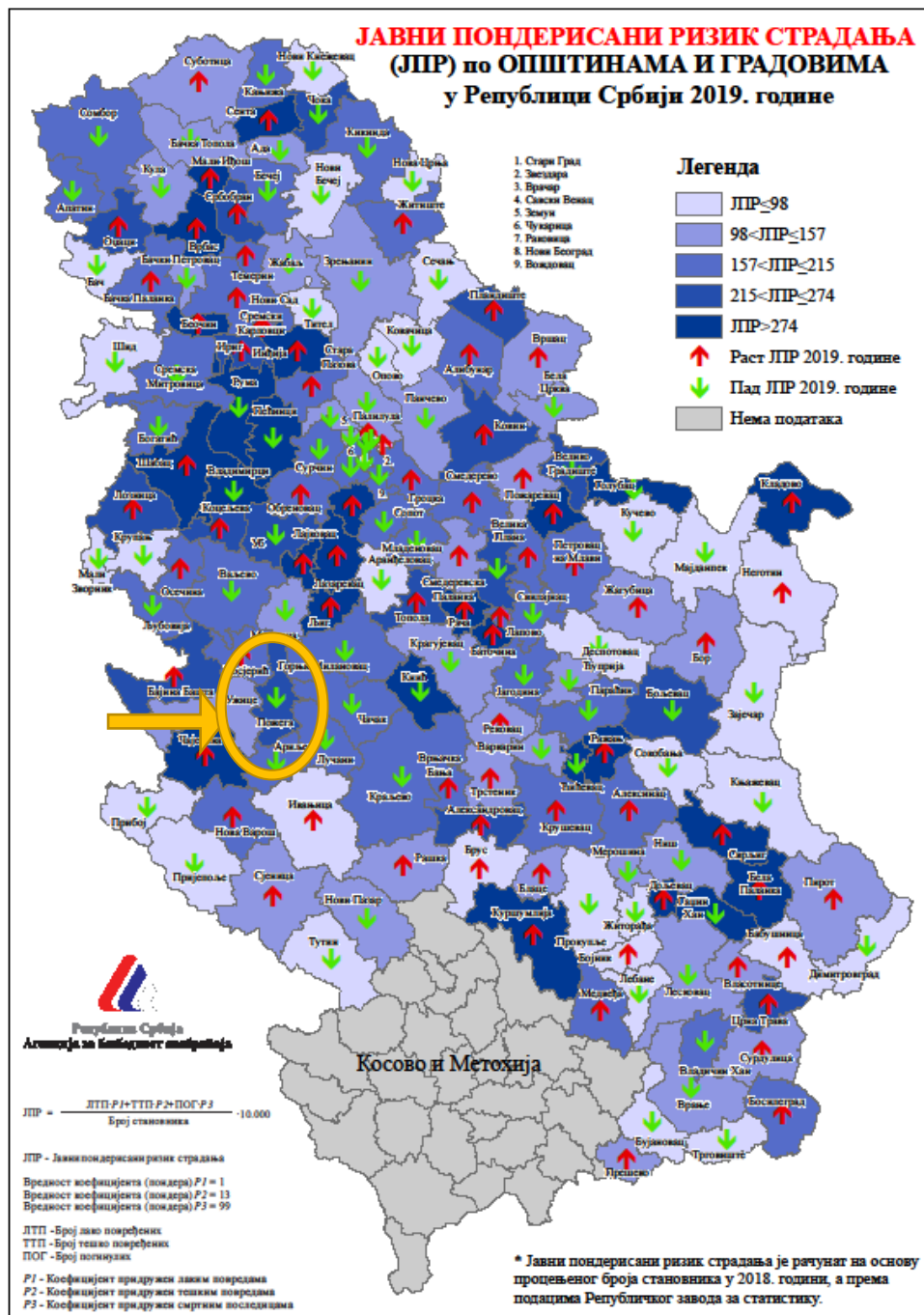
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Пожега. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Пожега. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Пожега.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Пожега, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

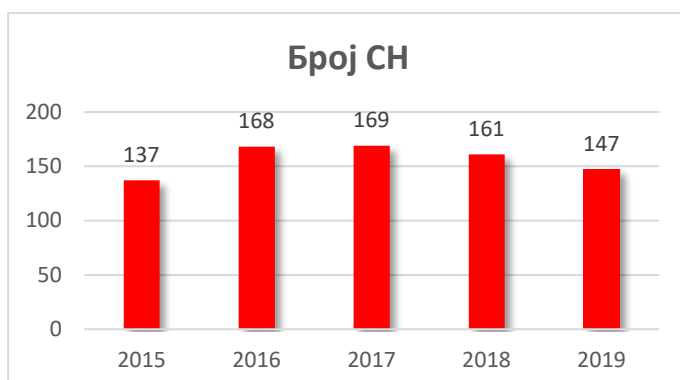
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

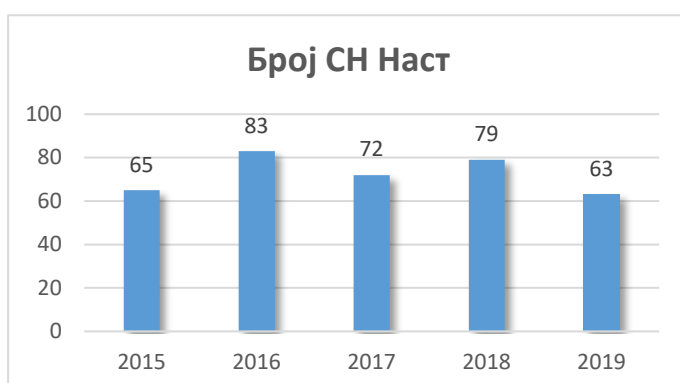

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Пожега припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **782.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **362.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **22.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **519.**

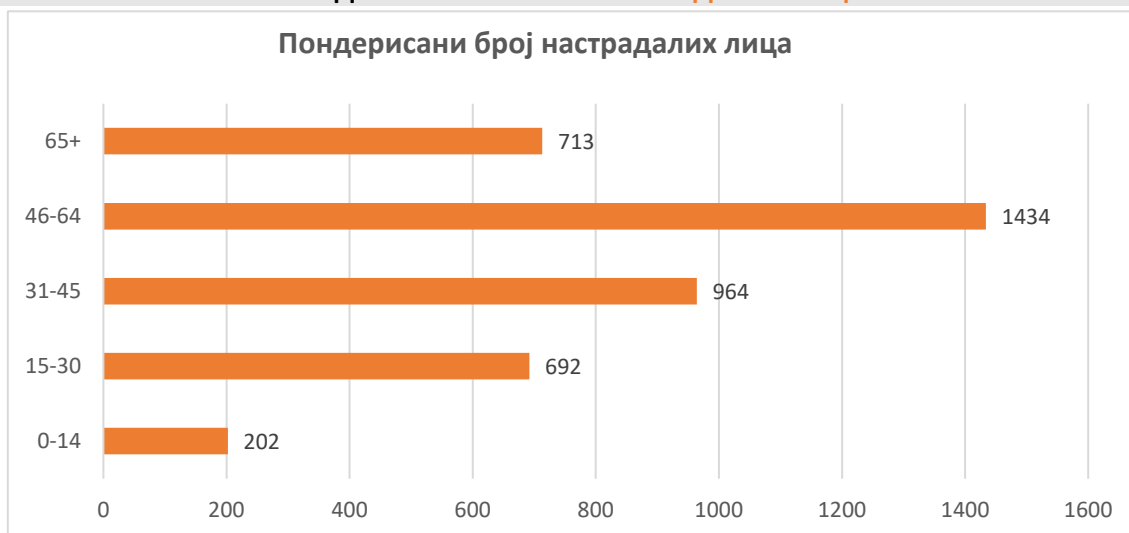
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

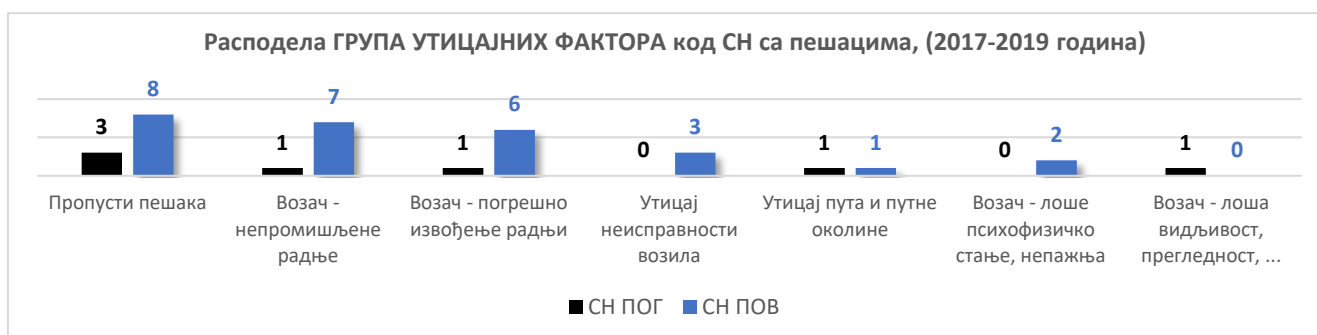
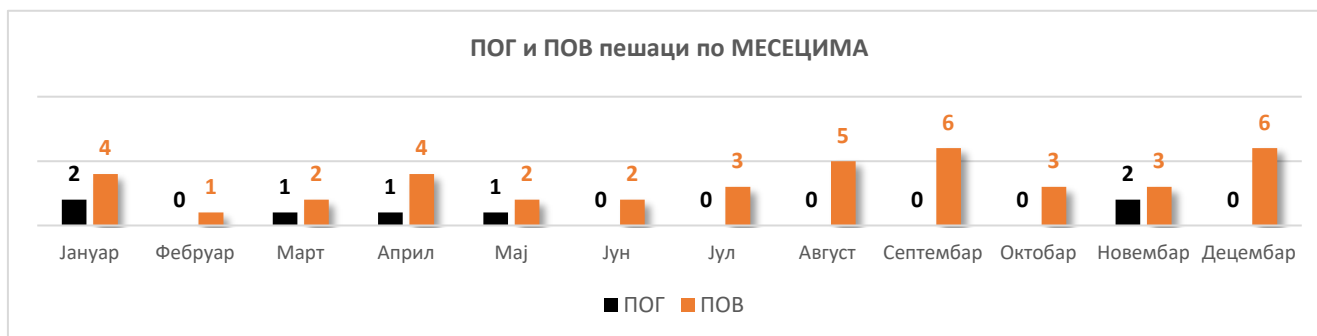
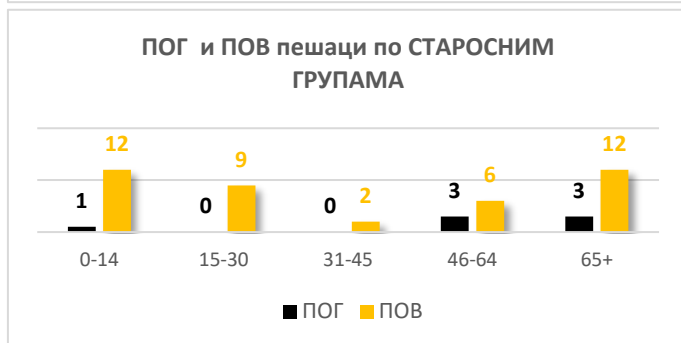

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

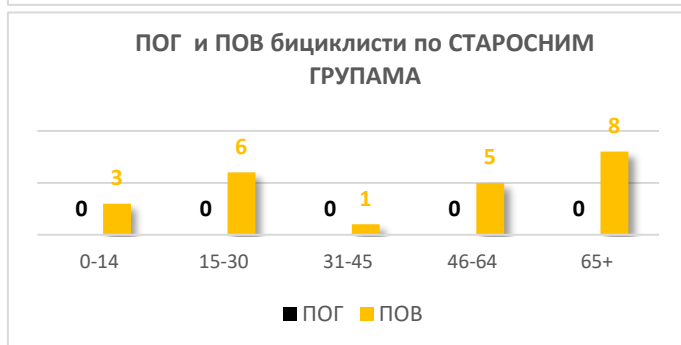
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

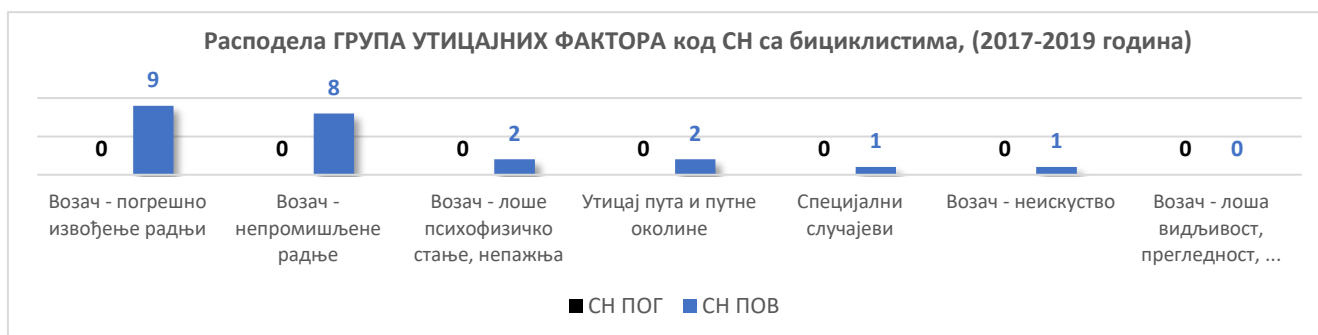
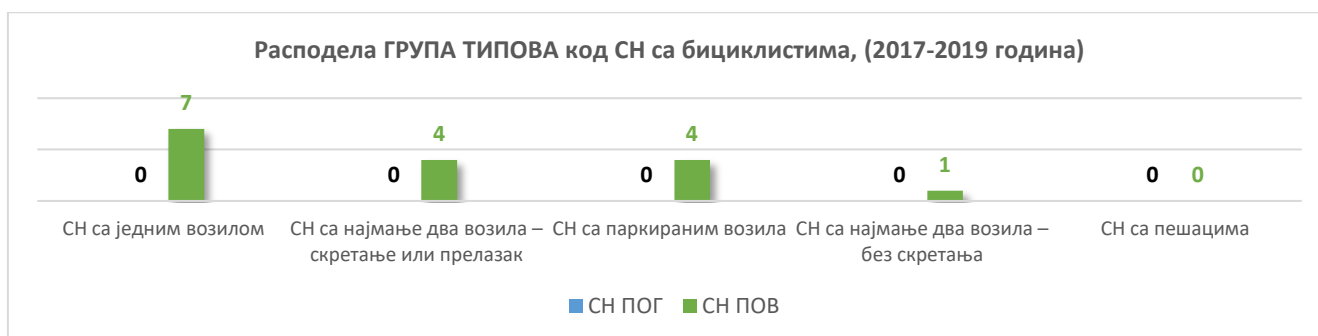
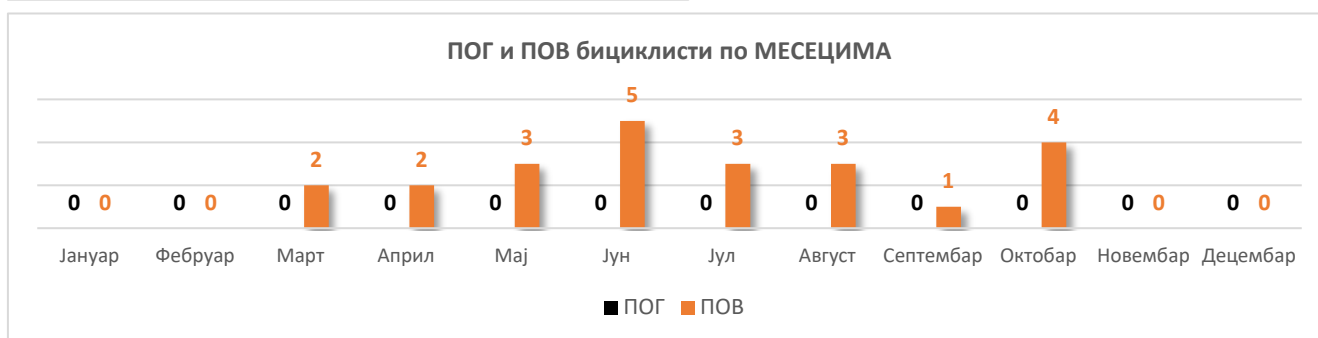
- Број погинулих пешака је 7, што чини 32% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 41, што чини 8% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **јануару, септембру и децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Пропусти пешака**.

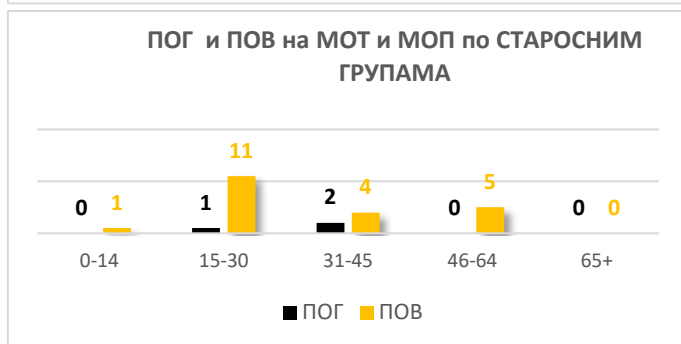
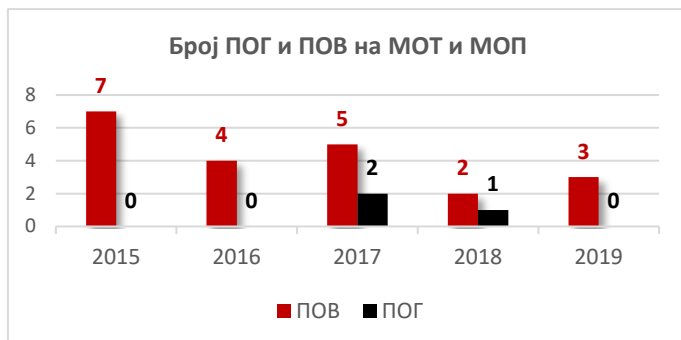
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

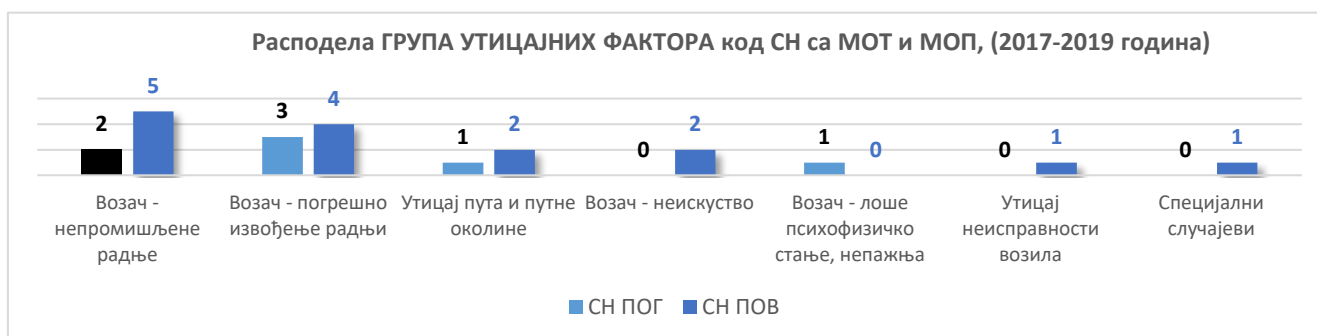
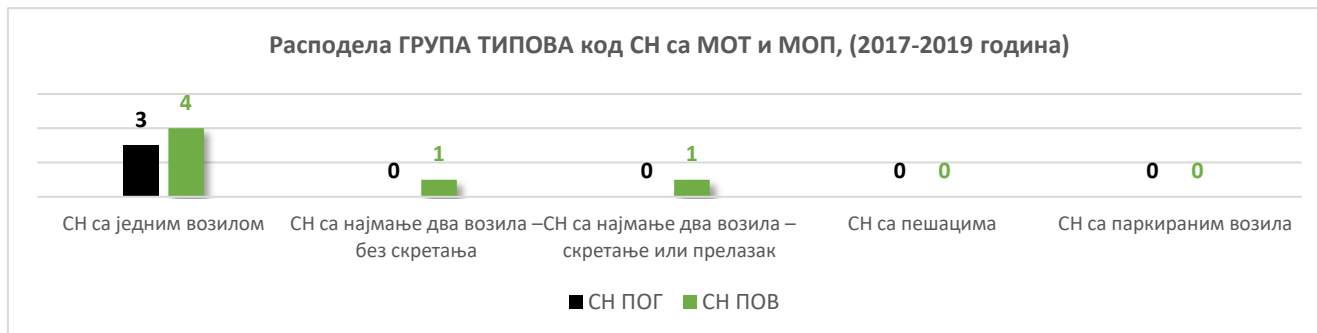
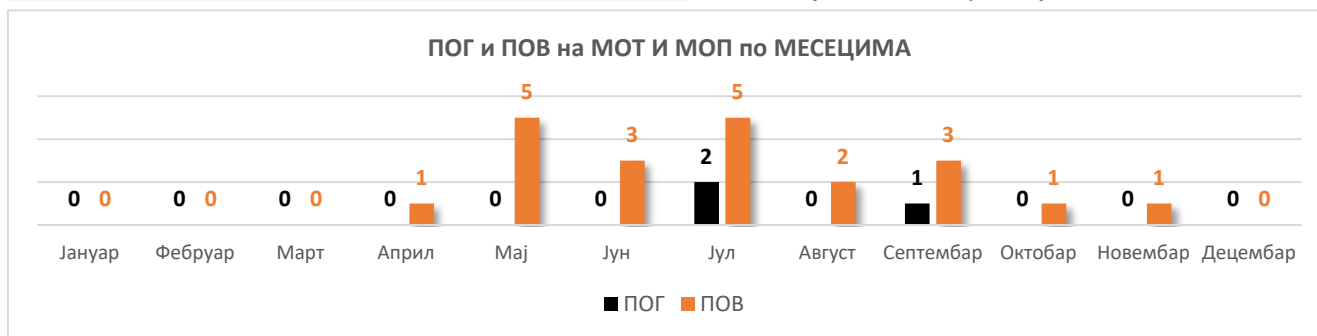
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 23, што чине 4% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у јуну.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је Возач - погрешно извођење радњи.

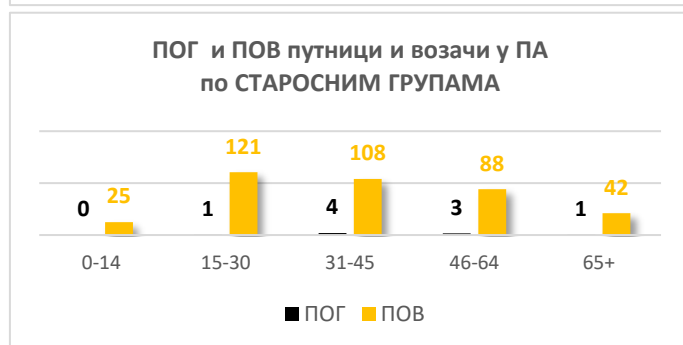
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

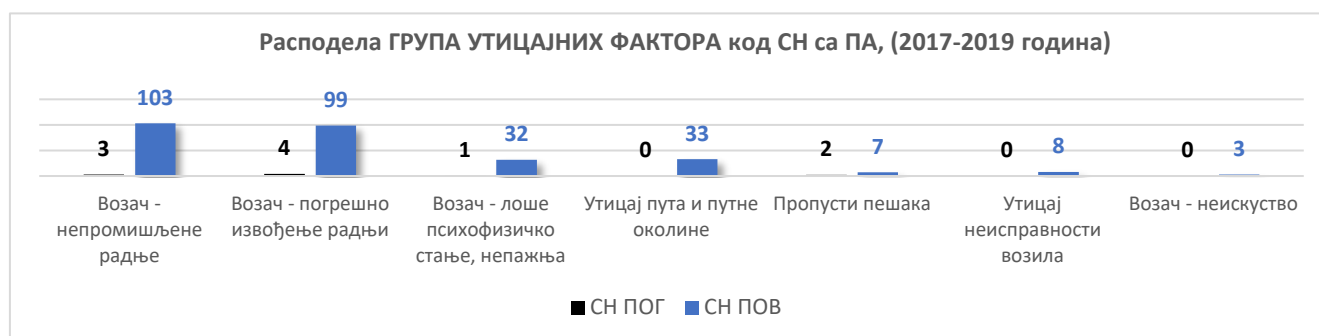
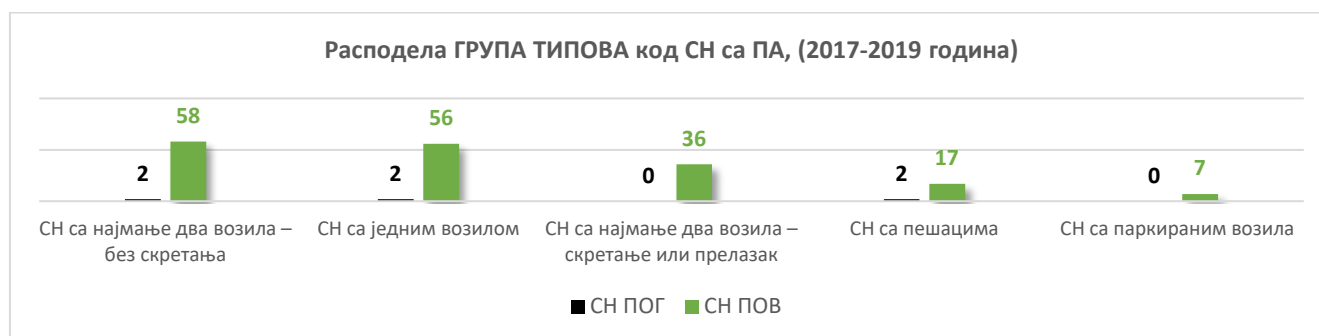
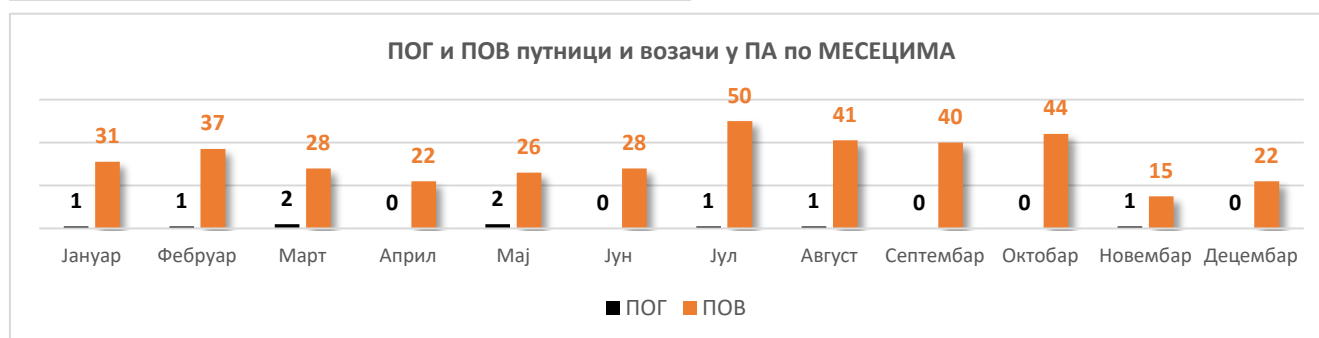
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 3, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 21, што чини 4% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи.

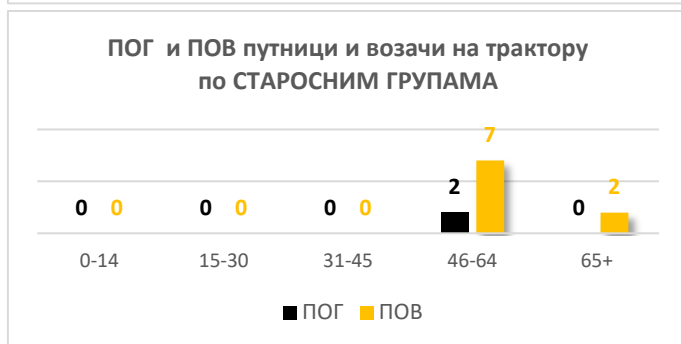
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

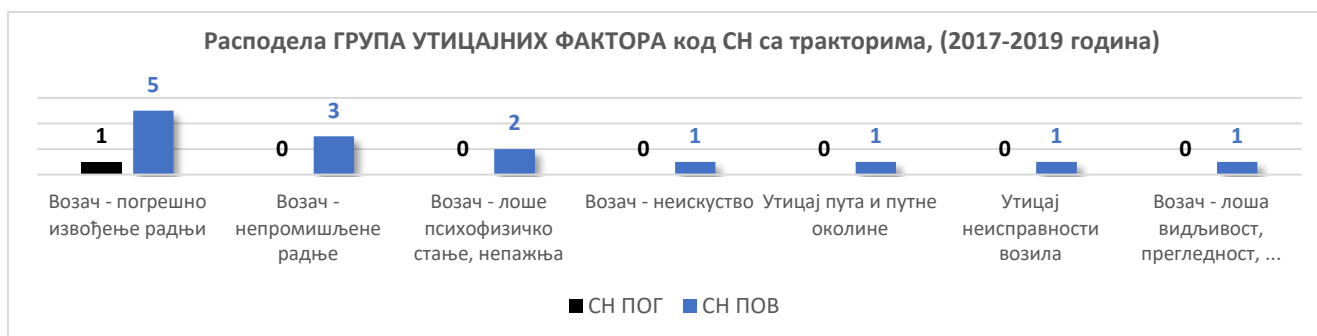
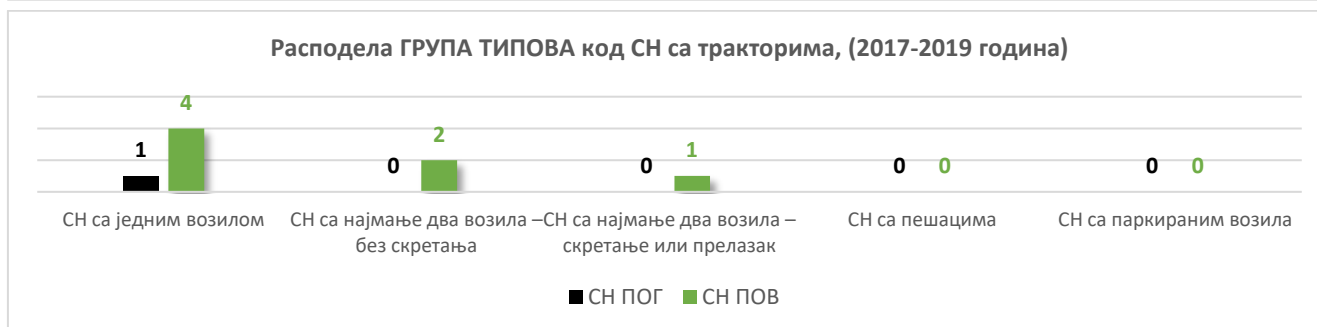
- Број погинулих возача и путника у ПА је 9, што чини 41% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 384, што чини 74% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

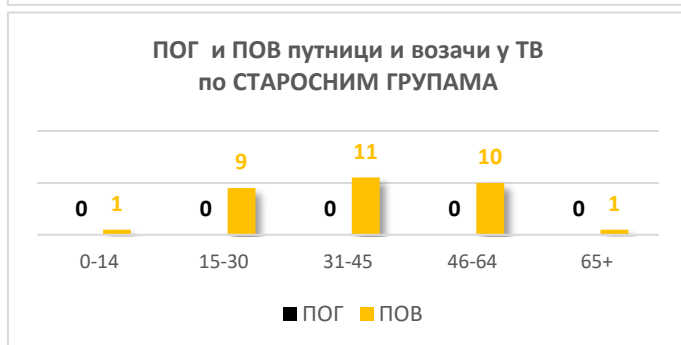
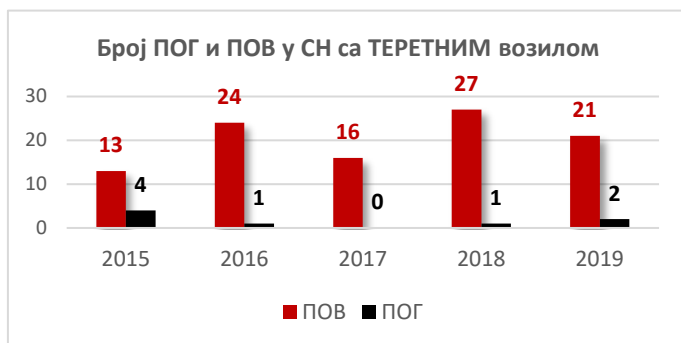
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

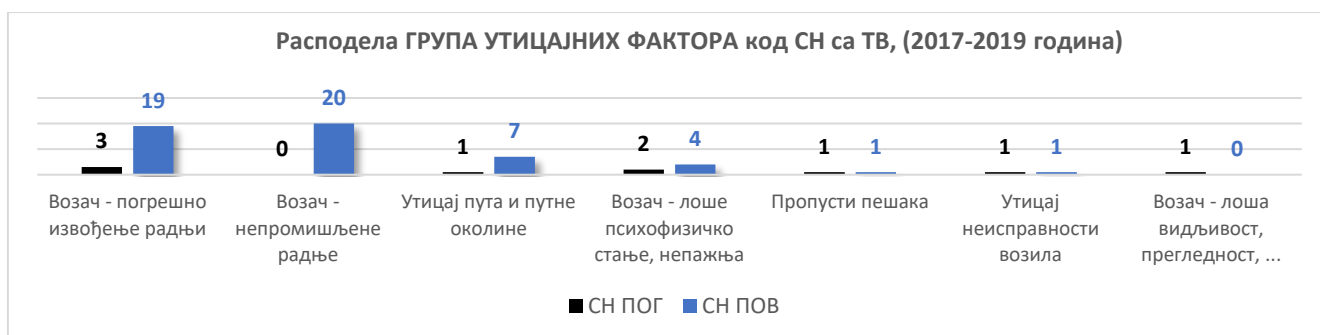
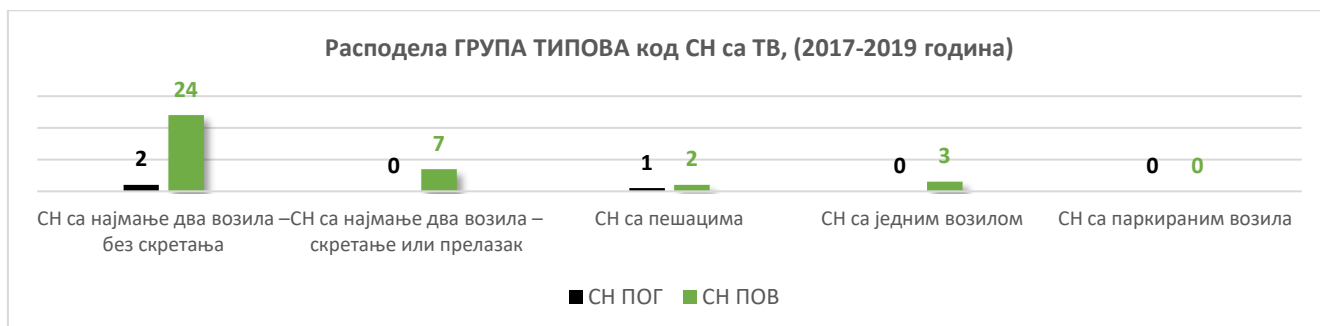
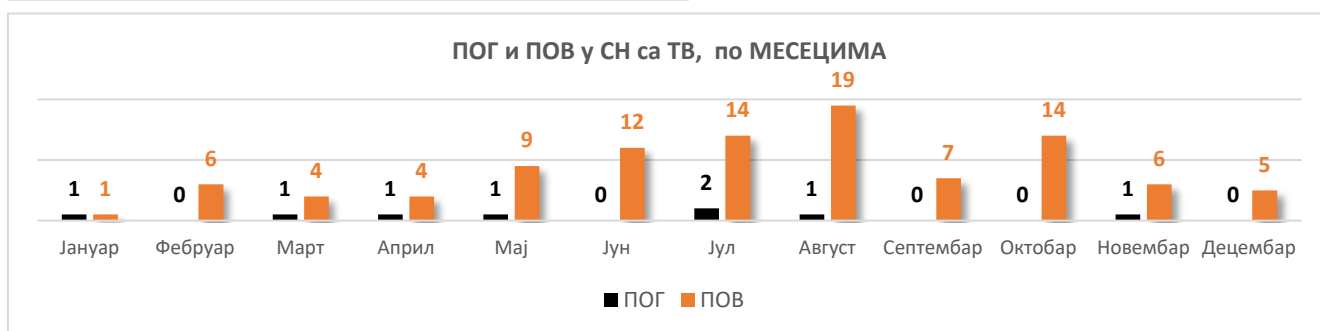
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 2, што чини 9% погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са тракторима је 17, што чини 3% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

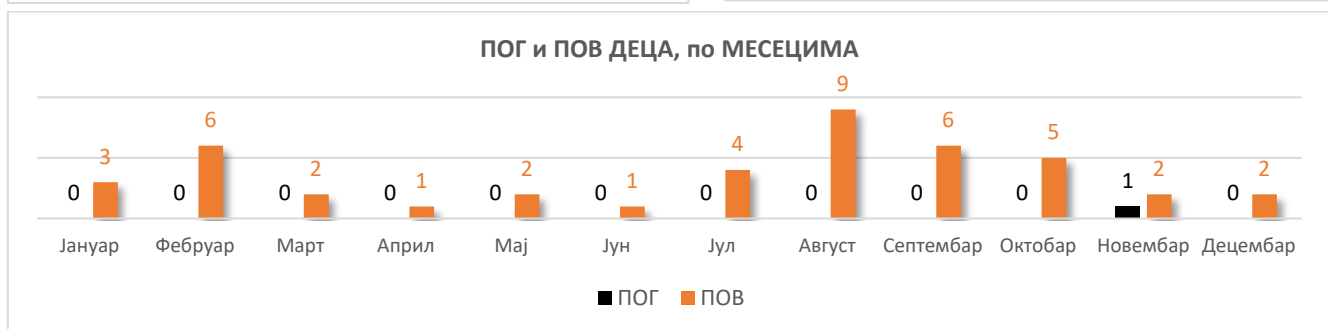
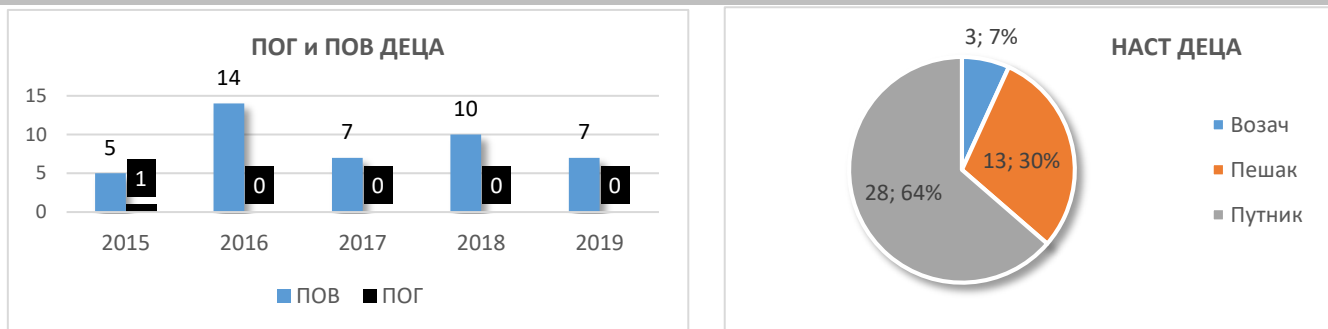

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 8, што чини 36% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима је 101, што чини 19% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у августу.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - погрешно извођење радњи.

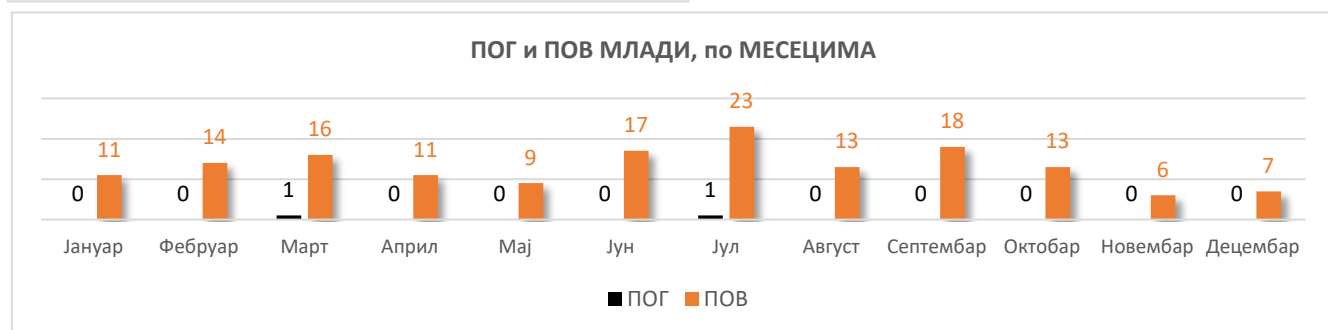
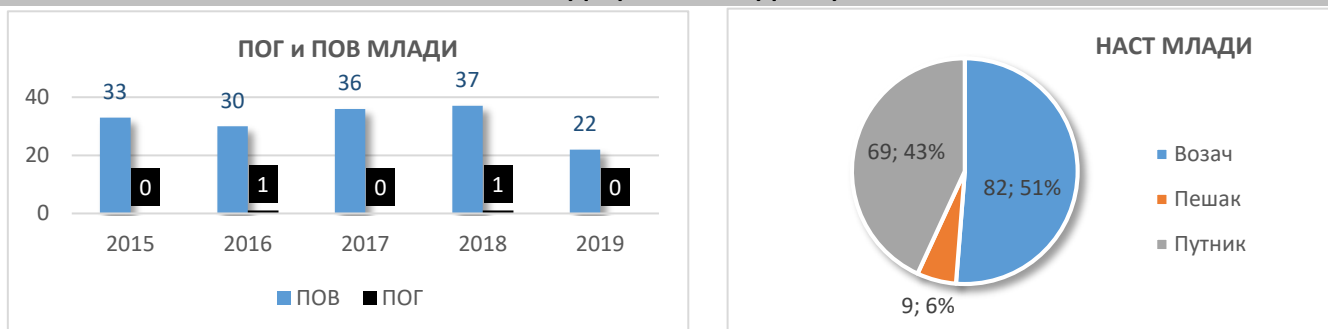
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

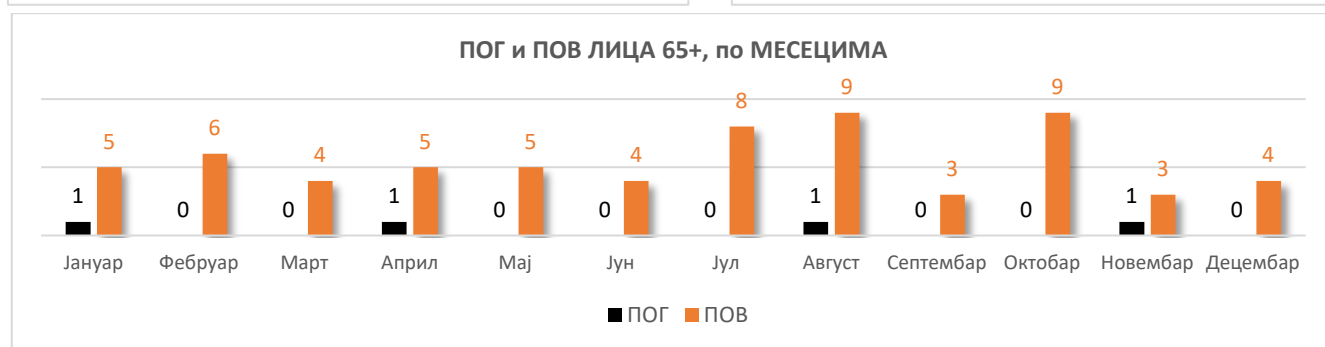
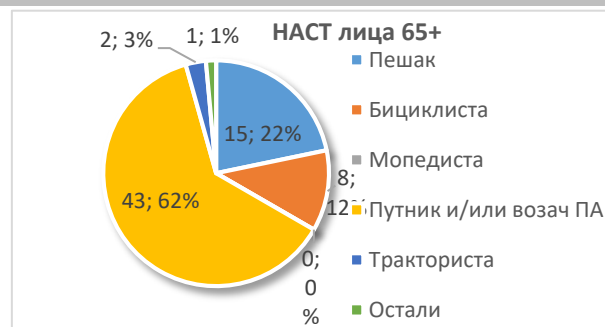
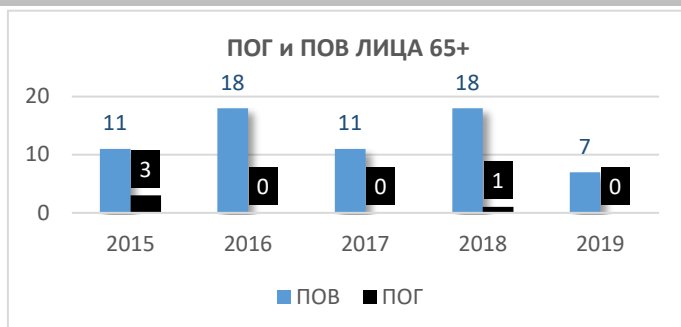
- У посматраном периоду број повређене деце је 43, број погинуле деце је 1.
- Деца путници чине 64%, деца пешаци 30%, а деца возачи 7% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у августу.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупан број погинулих младих лица је 2, што чини 9% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих је 158, што чини 30% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (51%).
- Млади највише страдају у јулу.

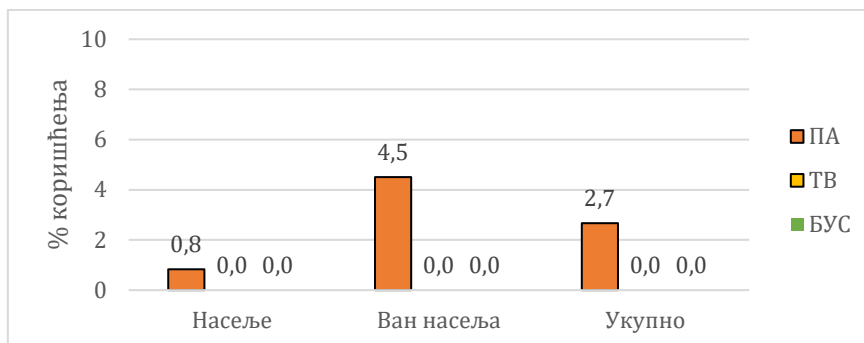
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

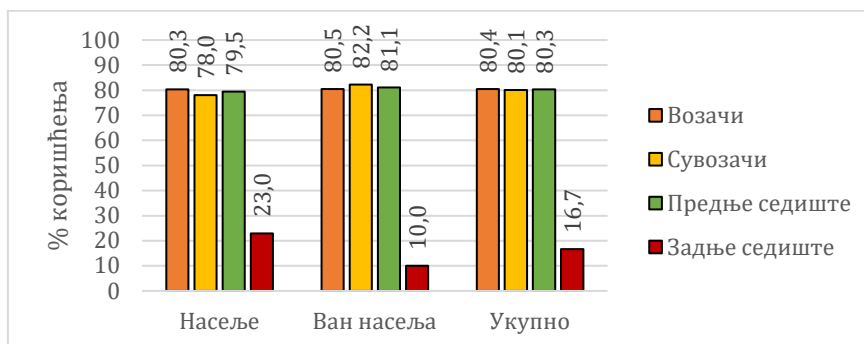
- Укупан број **погинулих старијих лица је 4**, што чини **18%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених старијих лица је 65**, што чини **13%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (62%).
- Старији највише страдају у **августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ* ЗА ОПШТИНУ ПОЖЕГА

Коришћење мобилних телефона на територији општине Пожега евидентирано је само код возача путничких аутомобила. У насељу 0,8%, а ван насеља 4,5% возача путничких аутомобила користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.1.

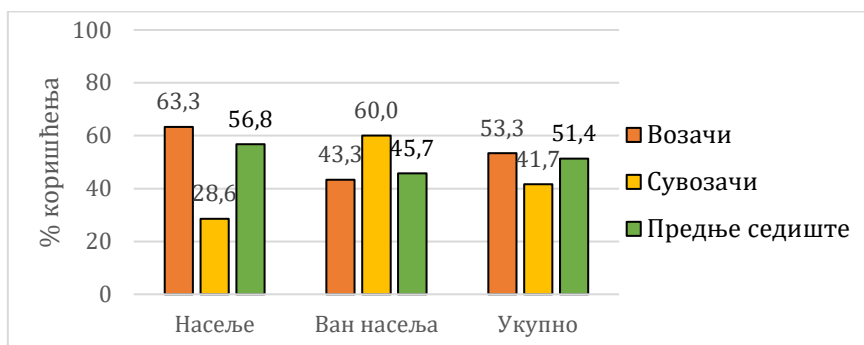

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Пожега

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Пожега

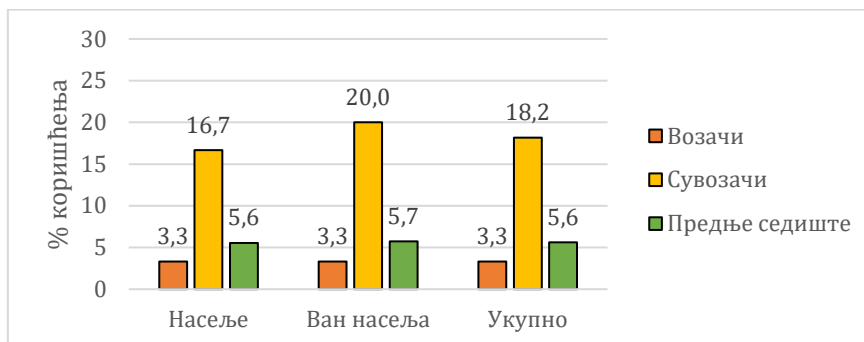
Резултати истраживања на територији општине Пожега показују да не постоји разлика употребе појаса у насељу и ван насеља, нити се разликују вредности индикатора за возаче и сувозаче. Просечно 80,4% возача и 80,1% сувозача у путничким аутомобилима на обе категорије саобраћајница користе сигурносни појас. На задњем седишту, коришћење појаса евидентирано је код 23% путника у насељу и 10% путника ван насеља, Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Пожега

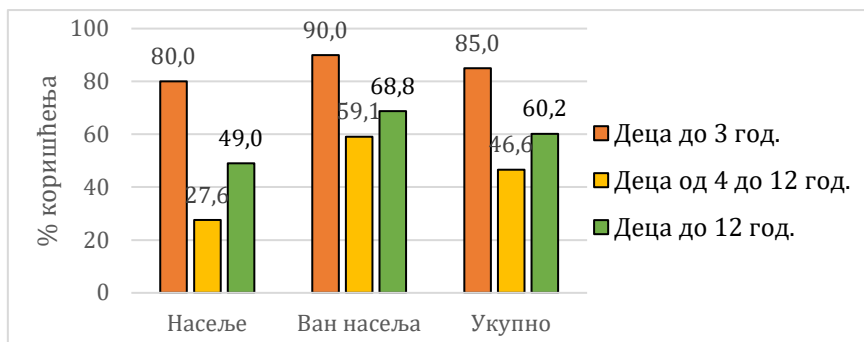
Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у Пожеги евидентирана је код 63,3% возача у насељу и 43,3% возача на саобраћајницама ван насеља. Резултати истраживања показују да сувозачи чешће користе сигурносни појас на саобраћајницама ван насеља (60%) у односу на насеље (28,6%), Дијаграм бр. 11.3.

Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Пожега за возаче просечно износи 3,3% и не разликује се значајно према категорији саобраћајнице. За сувозаче вредност индикатора износи просечно 18,2% за обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.4.

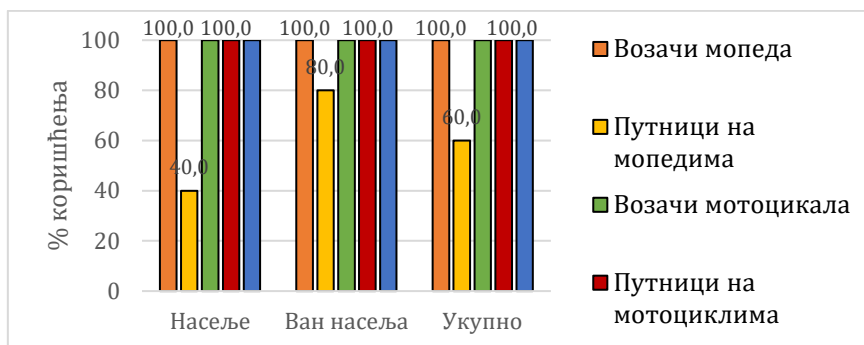

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Пожега

Употреба заштитних система за децу до 3 године у општини Пожега има веће вредности у односу на вредност индикатора за децу од 4 до 12 година. За децу до 3 године највећа вредност индикатора евидентирана је на саобраћајницама ван насеља (90%), следе саобраћајнице у насељу (80%). Већи проценат и деце од 4 до 12 година се правилно превози на саобраћајницама ван насеља (59,1%) у односу на насеље (27,6%), Дијаграм бр. 11.5.

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Пожега

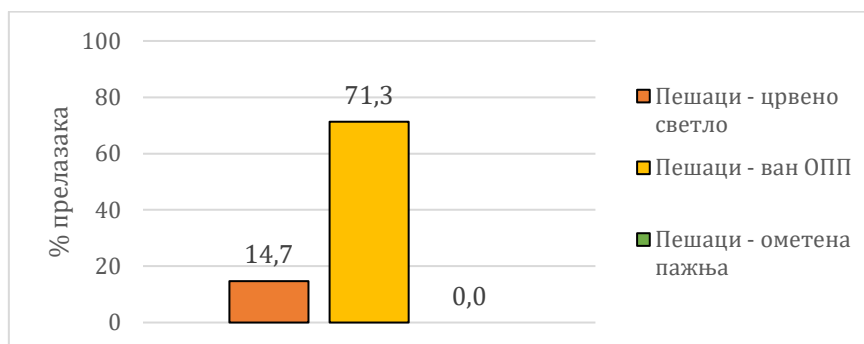

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацага у општини Пожега

Евидентирани возачи мотоцикала и путницима на мотоциклима, током истраживања на територији општине Пожега користили су заштитну кацигу. Коришћење заштитних кацага евидентирано је и код свих мопедиста

у Пожеги, на обе категорије саобраћајница. Већи проценат путника на мопедима евидентиран је да користи заштитну кацигу на саобраћајницама ван насеља (80%) у односу на насеље (40%), Дијаграм бр. 11.6.

Истраживања понашања пешака на територији општине Пожега показала су да 14,7% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла. Током истраживања евидентиран је висок проценат пешака, од 71,3%, који прелази улицу ван пешачког прелаза. Током истраживања нису евидентирани пешаци који су користили телекомуникационе уређаје приликом преласка коловоза, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Пожега

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanje/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Пожега у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	6	29	0	3
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	4	15	0	0
ЦИЉ	2020. год.	max 3	max 14	0	max 1

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Пожега, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно **782** саобраћајних незгода, од којих је **362** саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 22** лица, док је теже и лакше **повређено 519** лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Број погинулих пешака је **7**, што чини **32%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је **3**, што чини **14%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- Број погинулих возача и путника у ПА је **9**, што чини **41%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је **2**, што чини **9%** од укупног броја погинулих лица.
- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је **8**, што чини **36%** од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду број повређене деце је **43**, број погинуле деце је **1**. Деца су највише страдала у својству путника (**64%**).
- У саобраћајним незгодама погинуло је **2** младих. Млади чине **9%** од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (**51%**).
- У саобраћајним незгодама погинуло је **4** лица старости **65** и више година, што чини **18%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (**62%**).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јулу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**